

ציוני דרך בתחום המידענות

מרכיבים:

1. ניסוח שאלות המכוונות ליעד
2. איתור ואיסוף מידע ממקורות מגוונים
3. הערכת המידע שאותר
4. ארגון המידע
5. עיבוד, ייצוג וניתוח של המידע
6. הצגת הידע החדש

הערה:

מסמך זה מבוסס על מסמך המידענות שפורסם על ידי האגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים ב-2009, תוך התאמה לצורכי המקצוע.

למסמך המידענות http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Tochniyot_Limudim/Portal/Kishurim/Meidaanut.htm

ז - ט	ה - ו	ג - ד	א - ב	כיתה מרכיבים
<p>ניסוח שאלות המכוונות ליעד</p> <p>– זיהוי וניסוח בעיה מידענית: הבעיה אותנתית (מציאותית) מנקודת המבט של הפותר אותה. פתרונה תלוי במידע. ייתכן ויהיה לה יותר מפתרון אחד. פתרונה מתבסס על כמה מקורות מידע.</p> <p>– ניסוח הבעיה על פי המאפיינים לעיל</p>	<p>ניסוח שאלות המכוונות ליעד</p> <p>– זיהוי בעיה מידענית: הבעיה אותנתית (מציאותית) מנקודת המבט של הפותר אותה. פתרונה תלוי במידע. ייתכן ויהיה לה יותר מפתרון אחד.</p> <p>– ניסוח הבעיה על פי המאפיינים לעיל</p>	<p>ניסוח שאלות המכוונות ליעד</p> <p>– שאילת שאלות שפתרון תלוי במידע.</p> <p>– פירוק שאלה מרכזית לשאלות משנה בעזרת המורה.</p>	<p>ניסוח שאלות המכוונות ליעד</p> <p>– שאילת שאלות שפתרון תלוי במידע.</p> <p>– פירוק שאלה מרכזית לשאלות משנה בעזרת המורה.</p>	<p>ניסוח שאלות המכוונות ליעד</p> <p>בעיה מידענית</p> <p>שאלות משנה</p>
<p>– פירוק הבעיה וניסוח שאלות מרכזיות ושאלות משנה</p>	<p>– פירוק הבעיה לשאלות מרכזיות</p>	<p>– פירוק הבעיה לשאלות מרכזיות</p>	<p>– פירוק שאלה מרכזית לשאלות משנה בעזרת המורה.</p>	<p>שאלות משנה</p>
<p>– גיבוש רשימה של מושגים ומילות מפתח (גלויות וסמויות), המכוונים למידע הנדרש</p>	<p>– זיהוי מילות מפתח בסיסיות הנובעות מהשאלות המרכזיות</p>	<p>– זיהוי מילות מפתח בסיסיות הנובעות מהשאלות המרכזיות</p>		<p>מושגים ומילות מפתח</p>

ט - ז	ה - ו	ג - ד	א - ב	כיתה מרכיבים
<p align="center">איתור ואיסוף מידע ממקורות מגוונים</p> <ul style="list-style-type: none"> - מציאת פריט מידע בעזרת אינדקס, קטלוג, סדר כרונולוגי - איתור מידע מטקסטים, מטבלאות, מתרשימים, מתמונות מדיאגרמות ומגרפים. - איתור מידע במאגרי מידע על פי קטגוריות. - הכרת מאפיינים של כל אחת מצורות חיפוש המידע ויכולת בחירה מושכלת ביניהן. 	<p align="center">איתור ואיסוף מידע ממקורות מגוונים</p> <ul style="list-style-type: none"> - מציאת מילה במילון וערך מדעי / טכנולוגי באנציקלופדיה - מציאת ספר בספרייה על-פי תחום מדעי ושם הספר/המחבר - איתור מידע מטקסטים מתמונות, מטבלאות, מתרשימים ומדיאגרמות. 	<p align="center">איתור ואיסוף מידע ממקורות מגוונים</p> <ul style="list-style-type: none"> - מציאת מידע במקור מידע מתאים, על פי ההקשר הנושאי או הרצף הכרונולוגי. לדוגמה: תמונה של כלב בספר על חיות - מציאת מילה במילון - מציאת ערך מדעי / טכנולוגי באנציקלופדיה - מציאת פריט מידע על-פי תוכן עניינים - שימוש בסרגל לניווט באתר 	<p align="center">איתור ואיסוף מידע ממקורות מגוונים</p> <p align="center">מקורות כתובים</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - זיהוי תוך כדי צפייה של פרטים / תופעות / מאפיינים רלוונטיים בהמחשות, בתמונות ובהתרחשויות שונות. 	<ul style="list-style-type: none"> - זיהוי תוך כדי צפייה של פרטים / תופעות / מאפיינים רלוונטיים על פי הנחיות, בהמחשות, בתמונות ובהתרחשויות שונות. - הקשבה לקולות ולצלילים 	<ul style="list-style-type: none"> - צפייה בהמחשות, בתמונות, ובתופעות שונות - הקשבה לקולות ולצלילים 	<p align="center">מקורות שאינם כתובים</p>	
<p align="center">הערכת מידע</p> <ul style="list-style-type: none"> - הערכה האם היקף המידע שנאסף מתאים ליעד ולמידת הפירוט והדיוק הנדרשים. 	<p align="center">הערכת מידע</p> <ul style="list-style-type: none"> - הערכה האם המידע שהושג מספיק להשגת היעד. 		<p align="center">הערכת מידע¹</p> <p align="center">היקף מידע</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - הערכת הרלוונטיות של המידע שנאסף בהתאם ליעד - הצלבת מידע ממקורות שונים לצורך בדיקת אמינותו ועדכניותו של המידע 		<ul style="list-style-type: none"> - הבחנה בין מידע 	<p align="center">רלוונטיות ואמינות</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - מיון, השוואה והערכה של מידע 				

¹הערכת מידע תעשה בשלבים שונים של תהליך החקר המידעי

ז - ט	ה - ו	ג - ד	א - ב	כיתה מרכיבים
ממקורות שונים על מנת לוודא נכונות ואמינות, עדכניות ודייקנות של המידע שנאסף	מבוסס מחקר לבין מידע מבוסס על כתבה פירסומית. על פי קריטריונים - הבחנה בין אתרים אמינים ללא אמינים על פי קריטריונים - הערכה אם המידע מבוסס על נתונים עדכניים			
ארגון המידע שאותר - ייצוג מידע באופן מילולי, בתרשימים, בטבלאות, בדיאגרמות ובגרפים. - בניית מפת מושגים	ארגון המידע שאותר - ייצוג מידע באופן מילולי בתרשימים ובדיאגרמות	ארגון המידע שאותר - ייצוג ממצאים באופן מילולי, בטבלאות, בציור.	ארגון המידע שאותר - ייצוג המידע שאותר באופן מילולי ו/או בציור. - ייצוג המידע שאותר באופן מילולי ו/או בציור. - ארגון המידע בטבלאות מוכנות	ארגון המידע שאותר
עיבוד מידע - מיון, השוואה, הכללה, סיכום, מיזוג מידע, חישובים - זיהוי ותיאור של קשרים בין פרטי מידע: סיבה תוצאה, קשרי גומלין, רצפים של תהליכים	עיבוד מידע - מיון, השוואה, מיזוג מידע - זיהוי ותיאור של קשרים בין פרטי מידע: סיבה תוצאה, קשרי גומלין, רצפים של תהליכים	עיבוד מידע - מיון והשוואה על פי קריטריונים - תיאור קשרים של סיבה ותוצאה	עיבוד מידע - מיון והשוואה על פי קריטריונים נתונים - זיהוי קשרים של סיבה ותוצאה	עיבוד, ייצוג וניתוח של המידע מיון, השוואה וזיהוי קשרים
- הכללה, הסקת מסקנות מבוססות ומנומקות מהמידע שעובד, סיכום - גיבוש טענה מנומקת, המבטאת את הידע החדש שנבנה		- תיאור והסבר של ממצאים / תופעות בעזרת ראיות - הסקת מסקנות, הכללה וסיכום	- תיאור של ממצאים ותופעות	הסקת מסקנות וגיבוש עמדה
הצגת הידע - בחירת דרכים ואמצעים להצגה המתאימים לתוכן, למטרה, לקהל		הצגת הידע - הכרת המאפיינים, היתרונות והמגבלות של כל אחד מאמצעי ההצגה	הצגת הידע	הצגת הידע החדש בחירת דרכים ואמצעים

מיומנויות – מידענות

כל הזכויות שמורות לאגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים

ז - ט	ה - ו	ג - ד	א - ב	כיתה מרכיבים
<p>היעד, ולתנאי ההצגה. – מתן נסבר לשיקולי הדעת שהנחו את הבחירה.</p>	<p>– בחירת דרכים ואמצעים להצגה</p>			
<p>– בחירת תכנים מתוך המידע שהופק המתאימים להצגה וארגונם בסדר מתאים בהתאם למטרה, לאוכלוסיית היעד ולתנאי ההצגה. – מתן הסבר לשיקולי הדעת שהנחו את הבחירה.</p>	<p>– בחירת תכנים מתוך המידע שהופק של עיקרי הדברים, בהתאם למטרת ההצגה</p>			<p>בחירת תכנים</p>
<p>דרכי הצגת ידע הרצאה, כרזה (פוסטר), עיתון, אתר, מצגת, סרט, אנימציה, דגמים</p> <p>אמצעים גרפיים טקסטים, ספרות, איורים, תמונות, גרפים, טבלאות, מפות, תצלומים, דגמים</p>				<p>דרכים ואמצעים להצגת הידע</p>